

**Kyrkomötet
Tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande 2025:13**

Biskopars ämbetstid

Sammanfattning

I betänkandet behandlas med förenklad motionsbehandling motion 2025:120 med förslag om att kyrkostyrelsen ska ta fram förslag till kyrkoordningsändringar som innebär att biskoparnas ämbetstid begränsas och att regelbundna val sker till biskopsämbetet i respektive stift. Utskottet föreslår att motionen avslås.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2025:120.

Motionens förslag

Motion 2025:120 av Axel W Karlsson, Biskopars ämbetstid

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma till kyrkomötet med förslag till ändringar i kyrkoordningen som innebär att biskoparnas ämbetstid begränsas och att regelbundna val sker till biskopsämbetet i respektive stift.

Yttrande från läronämnden

Läronämnden har yttrat sig över motion 2025:120 i Ln 2025:13y, *bilaga 1*.

Yttrande från kyrkorättsnämnden

Kyrkorättsnämnden har yttrat sig över motion 2025:120 i Kn 2025:35y, *bilaga 2*.

Bakgrund

Kyrkomötet har tidigare under denna mandatperiod behandlat en likartad fråga som i motion 2025:120 Biskopars ämbetstid, i tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande 2022:50 Tidsbegränsade mandatperioder för biskopar. Kyrkomötet avslog motionen.

Förenklad motionsbehandling har avseende motion 2025:120 beslutats i enlighet med 4 kap. 19 a § i arbetsordning för kyrkomötet.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2025:120.

Tillsyns- och uppdragsutskottet finner att inget nytt har tillkommit som förändrar kyrkomötets ställningstagande från 2022. Utskottet föreslår därför att kyrkomötet avslår motionen.

Uppsala den 1 oktober 2025

På tillsyns- och uppdragsutskottets vägnar

Daniel Larson, ordförande

Anna Tronêt, sekreterare

Beslutande: Daniel Larson, ordförande, Camilla Persson, Roine Olsson, Birgitta Eliasson, Kicki Halldin, Emma Hedlundh, Niklas Grahm, Mattias Rosenquist, Margareta Andersson, Margareta Nisser-Larsson, Ronnie Nilsson, Britt Björneke, Jonatan Hanson, Bo Herou och Jonas Noréus.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Markus Svensson, Helen Coughlin-Ribb, Johannes Fransson, Johan Lindman, Sten Janson, Stefan Linderås, Benny Ahremark Persson, Stig-Göran Fransson, Jimmy Dahllöf, Ulf Wester, Linda Sjöo och Hans Weichbrodt.

Biskop Susanne Rappmann har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Läronämndens yttrande 2025:13y

Biskopars ämbetstid

Läronämndens yttrande över motion 2025:120

Läronämnden har tidigare yttrat sig i frågan om tidsbegränsning av biskoparnas uppdrag. (Ln 1991:13y, 2009:1y, 2015:9y, 2016:6y, 2018:11y och 2022:11y).

Biskopsämbetet i Svenska kyrkan står på fast läromässig och ekumenisk grund. Det är förankrat i Bibeln och vidarefört av apostlarna och deras efterföljare. I tolkningstraditionen har biskopsämbetet fått olika gestaltningar, vilket också syns i skillnaderna mellan de evangelisk-lutherska kyrkorna.

Biskopens roll och person symboliserar kallelsen till enhet. En biskop vigs inte bara till biskop för ett stift utan för Kristi kyrka. Ur läromässigt perspektiv är biskopsämbetet självklart för en episkopal kyrkas självförståelse och själva grunden för stiftens existens. Vigningen av biskopen visar att uppdraget är livslångt. De delar av uppdraget som består av troheten till lära och löften upphör inte med anställningens avslutning. Vigningen och den anställning som inte regelmässigt omprövas är ett skydd och en hjälp för biskopens integritet i lednings- och tillsynsuppdraget.

En biskop i Svenska kyrkan väljs av förtroendevalda, präster och diakoner i stiftet, liksom av domkapitel och stiftsstyrelse. Biskopsvalet bekräftas av kyrkostyrelsen och hon eller han vigs av ärkebiskopen, tas emot i stiftet av domprosten och anställs av stiftsstyrelsen. Biskopsrollen är således också integrerad med Svenska kyrkans demokratiska uppbyggnad. En biskop är vald med förtroende av båda ansvarslinjerna och biskopens mandat vilar i ett nät av bejakelser från olika instanser. På det viset markeras att biskopen representerar stiftet i dess helhet och stiftet står samlat runt sin biskop. (Ln 2022:11y)

Läronämnden har tidigare anfört:

Av ålder har vår kyrkas ordning med biskopar betraktats som en Andens gåva till henne. I konsekvens med detta har biskopstjänsten inte setts enbart såsom ett för viss tid givet uppdrag, vilket upphör eller kan förnyas för en ny period. (Ln 1991:13; jfr Ln 2022:11y)

Ovanstående förståelse av biskopsämbetet har bekräftats och fördjupats i Svenska kyrkans ekumeniska dialoger.

Uppsala den 28 augusti 2025

På läronämndens vägnar

Martin Modéus, ordförande

Charlotte Folin, sekreterare

Närvarande: Ärkebiskop Martin Modéus, ordförande, biskop Karin Johannesson, biskop Marika Markovits, biskop Ulrica Fritzson, biskop Johan Dalman, biskop Mikael Mogren, biskop Fredrik Modéus, biskop Johan Tyrberg, biskop Susanne Rappmann, biskop Teresia Boström, biskop Åsa Nyström, biskop Erik Eckerdal, biskop Andreas Holmberg, Teresa Callewaert, Eva-Lotta Grantén, Håkan Möller, Jesper Svartvik, Mikael Winninge och Johannes Zeiler.

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2025:35y

Biskoparnas ämbetstid

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2025:120 Biskoparnas ämbetstid.

I motion 2025:120 föreslås kyrkomötet besluta att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma till kyrkomötet med förslag till ändringar i kyrkoordningen som innebär att biskoparnas ämbetstid begränsas och att regelbundna val sker till biskopsämbetet i respektive stift. Som motivering till förslaget anges bland annat följande. Det saknas vägande teologiska motiveringar till att fasthålla vid obegränsade ämbetsperioder för valda biskopar med pensioneringen som enda tidsgräns. Till nackdelarna med denna ordning hör bristande möjligheter till förnyelse såväl för biskoparna som för deras stift. En mer flexibel ordning med regelbundna val är till fördel såväl för stiftet som för de enskilda biskoparna.

Kyrkorättsnämnden konstaterar att ett bifall till motionen innebär en specifik begäran om ändring i kyrkoordningen. I yttrandena 2018:2y samt 2021:4y anförde kyrkorättsnämnden att ändringar i kyrkoordningen som inte är rent triviala men rör frågor av principiell betydelse behöver beredas på ett sådant sätt att olika konsekvenser blir väl belysta. Det är inte givet på förhand vad detta ska betyda i fråga om ett visst förslag. Med rent triviala ändringar avses primärt rättelser och liknande som inte innebär någon egentlig saklig förändring. Ändringar av principiell betydelse är regelmässigt föremål för utredning och därtill en sådan bredare granskning som en remissbehandling medför. Kyrkorättsnämnden anser att den begärda ändringen behöver en allsidig utredning av förslaget och dess konsekvenser samt behov av följdändringar.

Uppsala den 29 augusti 2025

På kyrkorättsnämndens vägnar

Roberth Krantz, ordförande

Irja Claesson, sekreterare

Närvarande och beslutande: Roberth Krantz (ordförande), Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Margareta Andersson, Mattias Benke, Margareta Nisser-Larsson, Mats Törnered, Sten Janson och biskop Susanne Rappman.